

((نکته خیلی مهم)) هر بیمار ضربه به سر چنین فرض می شود که صدمه نخاع گردندی دارد مگر خلاف آن ثابت شود . هدف تمام درمانها حفظ هموستاز مغز و جلوگیری از آسیب ثانویه مغز است . (۰)

مراقبت از بیمار دچار ضربه به سر پس از ترخیص :

- ❖ ۲۴ ساعت اول بس از ضربه به سر از نظر بروز علایم بسیار مهم است . لذا بهتر است حتیماً یک فرد قابل اطمینان در کنار بیمار بماند و مراقب ظاهر شدن علایم هشدار باشد .

- ❖ اگر بیمار خواب است هر یک ساعت یکبار بیمار را بیدار کنید (به مدت ۸ ساعت)

- ❖ برای تسکین درد از مسکن های معمولی مانند استامینوفن طبق دستور پزشک استفاده کنید (در صورت عدم کاهش درد با استامینوفن به پزشک اطلاع دهید)

- ❖ در صورت داشتن جراحت در قسمتی از بدن حداقل یک روز در میان پانسمان آنرا تعویض کنید و در زمان تعیین شده توسط پزشک جهت کشیدن بخیه ها مراجعه نمایید .

- ❖ برای جلوگیری از آسیب های احتمالی نرده های کنار تخت با پارچه یا اسفنج نازک پوشانده شود .

- ❖ در ۸ ساعت اول فقط به بیمار مایعات دهید .

- ❖ در چند روز اول از مصرف غذاهای سنگین خودداری کنید .

کاهش هوشیاری ، کبوdí اطراف چشم ها و پشت گوش ها ، فراموشی ، خونریزی از گوش و بینی ، اشکال در صحبت کردن و کلمات نامفهوم .

روش تشخیصی :

- ۱- از روی علایم ظاهری
- ۲- انجام رایوگرافی ساده (عکس سر) به ندرت
- ۳- سی تی اسکن یا ; MRI که خونریزی های داخل مغزی را نشان می دهد .

درمان :

- ❖ درمان بستگی به وسعت ضایعه دارد . در جراحات ساده و زخم های سطحی پوست پس از انجام بخیه ، بیمار چند ساعت تحت نظر می ماند .

- ❖ در صدمات شدیدپس از انجام تستهای تشخیصی ، بیمار چندین روز تحت مرأب قرار می گیرد و یا حتی ممکن است در بخش مراقبتها و بیرونی شود .

ضربه به سر

آسیب های واردہ به سر (سیستم عصبی مرکزی) می تواند باعث بروز مشکلات عمدہ ای در عملکرد جسمی و روحی گردد .

انواع صدمات به سر

- ۱- آسیب به پوست سر (پارگی ، جراحت ؛ و خونریزی زیر بسته همراه با تورم و کبوdí)
- ۲- شکستگی جمجمه
- ۳- صدمات بافت مغز (صدمات داخل جمجمه)
  - ❖ صدمات ناشی از ضربه ای مغزی خطرناکترین شکل صدمات سر می باشد .
  - شایعترین علت آن تصادفات رانندگی ، خشونت ، سقوط از بلندی است .

بهترین راه مقابله با صدمات مغزی یستگیری از آن است .

نشانه ها

تیوع ، استفراغ ، سردرد ، سرگیجه ، تاری دید و خواب آلودگی ، هم اندازه نبودن مردمکها ، تشنیج ، ضعف اندامها ،

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی خراسان شمالی
بیمارستان پورسینا

صدمات سر

Head Trauma

واحد آموزش به بیمار و سلامت همگانی
با آرزوی سلامتی

آدرس وب سایت بیمارستان :
nkums.ac.ir/category/15413

قایید گننده : دکتر گرجی زاده (جراح عمومی)

میزان تحمل فعالیت :

در آسیب های متوسط :

بیمار به مدت دو روز بستری می گردد.

در آسیب شدید سر :

تا یک هفته پس از آسیب سر از برگشتن بیمار به سر کار و انجام فعالیت های روزمره خودداری کنید.

برای کاهش فشار داخل جمجمه :

❖ بیمار در وضعیت خوابیده به پشت و تنه در وضعیت ۳۰ درجه (نیمه نشسته) قرار گیرد.

❖ از انجام ورزش های کششی، سرفه و عطسه، پاک کردن شدید بینی و زور زدن خودداری کنید.

❖ از وارد شدن استرس به بیمار خودداری کنید.

هشدار: در صورت بروز هر یک از علائم زیر سریعاً به

اورژانس مراجعه کنید :

عدم تعادل در راه رفتن	تفوع و استفراغ	سردرد و سرگیجه یا سردی که به مسکن پاسخ ندهد / تاری دید و ضعف بینایی
فراموشی	تب	اختلال در ضربان قلب
تشنج	تنگی نفس	ادامه خونریزی و ترشح خونایه ای از گوش و بینی

❖ برای پیشگیری از آسپیراسیون (برگشت غذا از معده به مری) ۶۰ دقیقه بس از صرف غذا در وضعیت نشسته باقی بمانند.

❖ خارج شدن از بستر به تدریج و با کمک انجام گیرد.

❖ در چند روز اول از ورزش های سنگین و فعالیتهایی که احتمال ضربه به سر وجود دارد خودداری کنید.

❖ در صورت آسیب شدید و دستور پزشک مبنی بر استراحت در بستر، فعالیت به صورت تغییر وضعیت در بستر و انجام ورزش ها در محدوده حرکتی مفاصل توصیه می شود.

❖ جهت جلوگیری از خضم بستراحتشک مواج استفاده شود و بیمار مرقب تغییر وضعیت داده شود(در مورد بیمارانی که به هر دلیلی دچار کاهش یا عدم فعالیتهای بدنی و تحرک شده اند)

❖ جهت جلوگیری از اختلال خواب، محیطی آرام و بدون صدا با روشنایی کم فراهم کنید.

❖ در صورت نیاز به استفاده طولانی مدت از دارو، قبل از انمام داروها به بزشک مراجعه کنید.